

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Kortemark

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	17319
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Jean-Paul MAEKELBERG
adres		Torhoutstraat 38 - 8610 KORTEMARK
telefoon		051-56.66.15
fax		051-56.66.15
e-mail		schoolkortemark@scarlet.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	975342 - Gemeentebestuur van Kortemark te KORTEMARK
adres		Stationsstraat 68 - 8610 KORTEMARK
	Scholengemeenschap	121582 - G-8 te LICHTERVELDE
adres		Beverenstraat 18 - 8810 LICHTERVELDE
	CLB	115121 - Vrij CLB Torhout te TORHOUT
adres		Papebrugstraat 8 - 8820 TORHOUT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	15/11/2010, 16/11/2010, 17/11/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	17/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	26/11/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Johan Lamote
	Teamleden	Jan Loosveld
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
4.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
4.5 Lager onderwijs: leren leren	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	12
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	13
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
7.1 Wat doet de school goed?	16
7.2 Wat kan de school verbeteren?	16
7.3 Wat moet de school verbeteren?	17
8. ADVIES	18
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool 'De Kreke' in haar huidige vorm is het resultaat van twee opeenvolgende herstructureringen de voorbije jaren, waarbij eerst een niveau kleuteronderwijs werd opgericht en in een latere fase een defusie volgde met de voormalige vestigingsplaats.

Vanuit het onderzoek van de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie kan worden gesteld dat de kleuterschool er in slaagt om haar inspanningsverplichting om de ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs na te streven. Bij de thematische werking wordt expliciet vertrokken van de leerplandoelen, waarbij er over gewaakt wordt dat alle leergebieden in voldoende mate en op evenwichtige wijze aan bod komen.

Ook de lagere afdeling kan voor de leergebieden Nederlands en wiskunde met valide en betrouwbare gegevens op basis van de resultaten, het aanbod en het leerlingenwerk, aantonen dat de meeste leerlingen de eindtermen bereiken. Het doelgericht nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren wordt in hoofdzaak aangestuurd vanuit de mogelijkheden die in de verschillende actuele onderwijsmethodes ingebouwd zijn, eerder dan vanuit een schooleigen planmatige aanpak. De school legt een overzicht voor van alles wat binnen de school rond leren leren gebeurt en toont daarmee aan dat zij ook voor deze eindtermen aan haar inspanningsverplichting voldoet.

Kenmerkend voor deze school is ook de reeds aanwezige aanzet tot eigen kwaliteitszorg. Zowel op klas- als op schoolniveau worden resultaten van leerlingen aangegrepen om er samen over te reflecteren, deze te analyseren en waar nodig verbetertrajecten op te zetten.

De werking van de school kan nog aan kracht winnen als ze ook haar evaluatiepraktijk verder uitwerkt. Vooral in de kleuterafdeling wordt bij de doelenselectie nog onvoldoende rekening gehouden met het verwachte beheersingsniveau en voldoen de momenteel gehanteerde observatie-instrumenten niet om te komen tot gerichte, diepgaande en volledige beeldvorming van de kleuters.

In de lagere afdeling gebeurt het evalueren in hoofdzaak vanuit de methodegebonden toetsen, aangevuld met genormeerde toetsen voor technisch lezen, spelling en aspecten van wiskunde. Ook voor het evalueren van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT en sociale vaardigheden heeft de school al een hele weg afgelegd. Het evalueren van leren leren is een werkpunt. Een directe verwijzing in de rapportering naar alle leergebiedoverschrijdende eindtermen ontbreekt vooralsnog.

Evalueren en observeren leidt in deze school duidelijk tot een zorgcultuur. Het recent ontwikkelde zorgplan kan als basis dienen om ook de opgezette zorgstructuren sterker te verankeren.

De school slaagt er in om een brede vorming in een samenhangend geheel aan te bieden. Bovenop de basisvorming neemt de school bijkomende initiatieven, zoals de taalinitiatie Frans vanaf de derde kleuterklas. De school speelt snel en doelgericht in op actuele onderwijsvernieuwingen. Dit weerspiegelt zich ook in de keuzes van de teamgerichte nascholing van de school.

Een gedreven, vernieuwingsbereid en deskundig team maakt hier samen school. Het inspectieteam heeft er vertrouwen in dat dit team in de toekomst in staat zal zijn het eigen ontwikkelingstraject op een succesvolle wijze verder te zetten.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

wiskundige initiatie

Lager onderwijs

Nederlands

wiskunde

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- recente opheffing van een vestigingsplaats
- toename moeders niet in het bezit van een diploma secundair onderwijs
- sinds 2003 is er een aanbod kleuteronderwijs
- 29% GOK-leerlingen.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de doelen van het leerplan Nederlands op systematische wijze na te streven. De leerplandoelen voor Nederlands zijn richtinggevend voor de planning van het thematische aanbod.
- Voor verschillende regelmatig terugkerende activiteiten en de hoekenwerking wordt een doelenoverzicht opgesteld. Naargelang het thema worden in deze overzichten dominante doelen geselecteerd. De aandacht gaat zowel naar kennis, vaardigheden als attitudes.
- De leerkrachten hanteren het recente doelenboek voor de kleuterschool van het eigen onderwijsnet. Per dag worden de nagestreefde doelen in de digitale planner aangeklikt. Dit zorgt er voor dat leerkrachten permanent zicht hebben op de volledigheid en het evenwicht van het aanbod. Titularissen geven in de gesprekken aan dat het aanbod meer afgestemd is op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kleuters en dat er meer aandacht is voor het plannen van een aanbod uit alle leergebieden. De leerkrachten hebben bij de selectie van de doelen nog onvoldoende aandacht voor het verwachte beheersingsniveau van de geselecteerde doelen.
- De kleuterleidsters hanteren verschillende methodes en bronnenmateriaal om de thema-activiteiten talig te verrijken. De klas- en hoekeninrichting creëren voldoende mogelijkheden voor een gevarieerd aanbod aan stimulerende taalactiviteiten. De materiële uitrusting van de klassen is vrij goed, alleen voor de jongste kleuters is die wat beperkt. Klaspoppen zorgen voor extra initiatieven tot talige interactie.
- Doorheen de kleuterafdeling wordt een gradueel opgebouwde begrippenlijst gehanteerd. Deze begrippenlijst omvat talige begrippen binnen negen rubrieken voor de verschillende leeftijdsgroepen. De leerkrachten bewaken dat de voor hun leeftijdsgroep aangegeven begrippen tijdens de activiteiten geactiveerd wordt. De begrippenlijst kan verruimd worden vanuit het leerplan.
- De leidsters beschikken over een themaplanning voor hun groep. Onderling wordt het aanbod van de activiteiten per trimester informeel afgesproken. Dit leidt tot het samen uitwerken van thema's en tot afspraken rond bijvoorbeeld kalenders en poppenspel. Deze afspraken zijn nog niet geformaliseerd in het schoolwerkplan.
- Om de vorderingen van de kleuters in kaart te brengen noteren de kleuterleidsters eigen observaties. Het observeren gebeurt weinig planmatig en doelgericht. De selectie van de geobserveerde ontwikkelingsaspecten is niet gerelateerd aan de vooropgestelde doelen en gebeurt daardoor intuïtief en partieel.
- In het kleutervolgsysteem is een individuele fiche opgenomen die bijzonder globaal geformuleerde informatie bevat over verschillende aspecten van de ontwikkeling onder andere talige ontwikkeling. Enkel voor de sociaal emotionele ontwikkeling komt dit oordeel tot stand via gerichte observaties. Voor het beoordelen van de taalontwikkeling baseren de leerkrachten zich op eigen inzichten. Ook in dit document ontbreekt de link met de achterliggende leerplandoelen.
- Voor leerlingen die extra zorg vragen worden bijkomende tests afgenomen en zo nodig worden externe hulpverleners ingeschakeld. In de derde kleuterklas worden verschillende gestandaardiseerde tests afgenomen die ook aspecten van talige ontwikkeling meten o.a. in functie van de overgang naar de lagere afdeling.

- Kleuters, ook in de leeftijdsgemengde groepen, krijgen een gedifferentieerd talig aanbod tijdens momenten van verlengde instructie met de leerkracht of tijdens gerichte activiteiten 'zorg in de klas'. Een zorgleerkracht komt in de kleuterklas voor een gericht aanbod, zowel in het hoekenwerk als om individueel te ondersteunen. Het is de titularis die het ondersteuningsaanbod bepaalt en uitwerkt.
- Vanuit de GOK-werking worden doelen op leerling- en op lerarenniveau uitgewerkt. Bij de oudste kleuters gebeurt dit bijvoorbeeld via het aanbieden van een aanbod voor schrijfmotoriek.
- Om de overgang naar het lager onderwijs vlotter te laten verlopen worden in de loop van het schooljaar geregeld integratieactiviteiten tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar georganiseerd. Tijdens deze activiteiten komen aspecten van voorbereidend lezen en schrijven aan bod.
- Om de kloof tussen de thuissituatie en het klasgebeuren te verkleinen en om het Nederlands in de communicatie thuis te stimuleren, ontwikkelde de school verteltassen die de kleuters in een beurtsysteem mee naar huis mogen nemen.

4.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- Ook voor wiskunde zijn de leerplandoelen richtinggevend voor de planning van het thematische aanbod en de regelmatig terugkerende activiteiten. Voor verschillende regelmatig terugkerende de activiteiten en de hoekenwerking wordt een doelenoverzicht opgesteld. Naargelang het thema worden in deze overzichten dominante doelen geselecteerd. Hierbij gaat voldoende aandacht naar aspecten van wiskundige initiatie.
- Het werken met de doelenplanner garandeert de volledigheid, het evenwicht en de graduele opbouw van het aanbod, waarin ook het leergebied wiskunde op geïntegreerde wijze vervat zit. Ook voor wiskunde geldt dat de aandacht voor het verwachte beheersingsniveau van de geselecteerde doelen nog groeikansen heeft.
- De gradueel opgebouwde begrippenlijst die in alle klassen planmatig wordt geïntegreerd in de uitwerking van de thema's bevat een aantal elementen van wiskundige initiatie. De begrippenlijst kan verruimd worden vanuit het leerplan wiskunde.
- Ook voor wiskundige initiatie geldt de vaststelling in verband met het observeren van kleuters. Om de vorderingen van de kleuters in kaart te brengen noteren de kleuterleidsters allerlei observaties. Het observeren gebeurt weinig planmatig en doelgericht. De selectie van de geobserveerde ontwikkelingsaspecten gebeurt intuïtief, is niet gerelateerd aan de vooropgestelde doelen en leidt slechts tot een partiële beeldvorming van de kleuters.
- Het globale overzicht binnen het kindvolgsysteem dat op het einde van het schooljaar wordt ingevuld, doet een algemene uitspraak over o.a. de wiskundige ontwikkeling van de kleuter. Ook hier geldt dat deze waardering al te globaal is geformuleerd en door het ontbreken van een directe link met de achterliggende leerplandoelen enkel gebaseerd is op de persoonlijke inzichten van de betrokken leerkracht.
- De gestandaardiseerde tests die in de loop van de derde kleuterklas worden afgenomen bevat aspecten van rekenbegrip en wiskundige initiatie. Onder andere de resultaten van de test rond rekenbegrip kunnen leiden tot gerichte individuele begeleiding en bijkomende zorg door zowel klastitularis als zorgleerkracht.
- Tijdens de integratieactiviteiten samen met het eerste leerjaar komen aspecten van wiskundige initiatie aan bod.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De school kan met de resultaten van genormeerde toetsen op het einde van het zesde leerjaar aantonen dat de output goed is voor haar schoolpopulatie. Binnen de school komt stilaan een proces van kwaliteitsbewaking op gang. De resultaten van deze genormeerde toetsen worden geanalyseerd en intern gecommuniceerd. Op basis van deze analyse worden afspraken gemaakt rond verbetertrajecten.
- De leerplandoelen worden gerealiseerd via de gehanteerde methode, maar tevens met bijkomende aandacht voor de leerplandoelen. Op diverse wijze worden de leerplandoelen in de planningsdocumenten opgenomen. Door het vrij systematische gebruik van het onderwijsleerpakket komen de verschillende domeinen binnen het leergebied Nederlands op een evenwichtige wijze aan bod. Om het werkelijkheidsgerichte karakter van de lessen Nederlands te versterken, durven de leerkrachten vooral voor spreken en creatief schrijven de methode loslaten. Zonder evenwel de achterliggende doelen uit het oog te verliezen worden dan gelijkaardige activiteiten voorzien die aansluiten bij de concrete leefwereld van de kinderen. Sommige leerkrachten maken daarbij handig gebruik van de mogelijkheden die het digitale bord biedt om de actualiteit multimediaal in de klas te brengen.
- De talige ontwikkeling wordt extra ondersteund door de horizontale samenhang met andere leergebieden, in hoofdzaak met wereldoriëntatie en muzische vorming.
- Het evalueren van de resultaten gebeurt in hoofdzaak op basis van de methodegebonden toetsen. Daarnaast worden voor de domeinen spelling en technisch lezen ook gestandaardiseerde toetsen afgenomen.
- De teamleden besteden voldoende aandacht aan het maken van foutenanalyses na de afname van toetsen en bij dagelijks werk. De kwaliteit en diepgang van deze foutenanalyses is teamlidgebonden. De meeste teamleden slagen er in om vanuit de foutenanalyses hun pedagogisch-didactisch handelen aan te passen. Vormen van verlengde instructie of meer begeleide verwerking zijn hierbij illustratief. Het remediëren gebeurt naargelang de klas in hoofdzaak via hoeken- en/of contractwerk en al dan niet in samenwerking met de gok- of zorgleerkracht. Uit de gesprekken blijkt dat de school nog enigszins zoekende is naar een meer stabiele zorgstructuur.
- Recent beschikt de school over afspraken om het begrijpend lezen te optimaliseren. Hierbij is een systeem van leesstrategieën uitgewerkt, waarbij voor alle klassen vanaf het tweede leerjaar vaste pictogrammen, duidelijk gelijkgericht instructiemateriaal en leerlingenmateriaal werden ontwikkeld. De school wil dit effectief opstarten vanaf het tweede trimester.
- De school besteedt veel aandacht aan leesbevordering en leesbeleving. De klasbibliotheek, de geregelde bibliotheekbezoeken in verschillende klassen en de organisatie van leerjaardoorbreekende leesvormen met kansen tot ontplooiing van sociale vaardigheden, zijn daarbij de meest opvallende voorbeelden. De school onderneemt ook initiatieven om het lezen thuis te bevorderen en te ondersteunen.
- Op een pedagogische studiedag konden de teamleden reeds kennis maken met de vernieuwde eindtermen taalbeschouwing en het nieuwe domein 'interculturele gerichtheid'. De invulling van het nog voorziene vervoltraject is niet voor alle teamleden duidelijk. Ondanks individuele inspanningen van enkele leerkrachten moet op schoolniveau nog worden uitgeklaard wat de vertaling van deze nieuwe eindtermen voor de klaspraktijk voor de verschillende leerkrachten betekent.
- Op school hebben alle leerlingen het Nederlands als thuistaal. De school heeft nog geen globale visie op talenbeleid. De ondersteunende initiatieven die de school neemt inzake talenbeleid richten zich voornamelijk op de leergebieden Nederlands en Frans.

4.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- Ook voor wiskunde kan de school met de resultaten van genormeerde toetsen op het einde van het zesde leerjaar aantonen dat de output voldoet is voor haar schoolpopulatie. Bij deze toetsen scoort de school globaal genomen gelijk of zelfs beter dan scholen met een gelijkaardige leerlingenbevolking. Voor het ene aspect waarin de school iets minder scoorde, werden op school- en klasniveau verbeteracties afgesproken.
- Voor wiskunde vertrouwen de leerkrachten in hoge mate op de gehanteerde methode als het belangrijkste middel om de leerplandoelen te bereiken. Het systematisch gebruik van het onderwijsleerpakket garandeert een volledig en gradueel opgebouwd aanbod. Op eigen initiatief voorzien een aantal leerkrachten bijkomende lessen of oefeningen voor aspecten van wiskunde die naar hun aanvoelen of op basis van het leerplan in de methode minder uitgewerkt aan bod komen.
- Het evalueren van wiskunde gebeurt in hoofdzaak op basis van de methodegebonden toetsen. Bijkomend worden via de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem de wiskundige vorderingen in kaart gebracht.
- Het behoort tot de schoolcultuur om systematisch foutenanalyses te maken van zowel dagelijks werk als van toetsresultaten. De leerkrachten hanteren deze analyses om hun verdere pedagogisch-didactisch handelen op gedifferentieerde wijze vorm te geven. Het remediëren gebeurt naargelang de klas o.a. via hoeken- en/of contractwerk en al dan niet in samenwerking met de gok- of zorgleerkracht.
- Het hoeken- en of contractwerk dat in de meeste klassen wordt georganiseerd, biedt naast kansen tot remediëring ook mogelijkheid tot verdieping, experimenteren, zelfstandig werken en zelfevaluatie met hulp van correctiesleutels. Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben beschikken leerkrachten over een begeleidingsplan waarin sticordi-maatregelen opgenomen worden in afspraak met de ouders en CLB.
- Een aantal leerkrachten experimenteren met werkvormen waarbij kinderen onder begeleiding aangemoedigd worden om hun eigen resultaten te analyseren en mogelijke oorzaken van fouten te benoemen.
- De school maakte afspraken over het hanteren van duidelijke referentiematen voor meten en metend rekenen. Deze referentiematen sluiten aan bij de leefwereld van de kinderen en zijn in alle klassen terug te vinden.

4.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling worden doelen inzake leren leren meegenomen in de themaplanning. Kleuterleidsters beschikken over een weekplanning waarin zij hun activiteiten aanduiden. Meteen is de integratie met de leergebieden Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie en muzische vorming ook duidelijk.
- Het systematisch en gradueel nastreven van de eindtermen leren leren in de lagere afdeling gebeurt voornamelijk vanuit het ingebouwde aanbod in de verschillende methodes voor Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie en muzische vorming.
- De school heeft een uitgebreide oplijsting en een synthese gemaakt van wat er in de verschillende klassen rond de eindtermen leren leren reeds gebeurt. Naar analogie met ICT is het de bedoeling dat er een leerlijn ontstaat zodat alle leerkrachten voor elk

leerjaar precies weten hoe er dient gewerkt te worden en in welke leergebieden leren leren expliciet en geïntegreerd aan bod komt.

- De gemaakte inventaris toont aan dat het leren naast de methodegebonden strategieën op uitvoeringsniveau impliciet ook veel aandacht en kansen krijgt op andere momenten. De integratie van ICT, vormen van peer-tutoring en het hoeken- en contractwerk zijn hierbij illustratief.
- Het team heeft nog niet stilgestaan bij de manier waarop leren kan worden geëvalueerd. Het attitudinale gedeelte van het rapport legt geen link met de leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- Met als doel deze vanaf het tweede trimester effectief in te voeren beschikt de school recent over afspraken om het begrijpend lezen te optimaliseren. Hierbij is een systeem van leesstrategieën opgezet, waarbij voor alle klassen vanaf het tweede leerjaar vaste pictogrammen, duidelijk gelijkgericht instructiemateriaal en leerlingenmateriaal werden ontwikkeld.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

Vaststellingen

- De school heeft een vrij summier nascholingsplan uitgeschreven. Daarin worden nascholingen en pedagogische studiedagen voor het team en voor individuele leerkrachten opgesomd.
- Voor de organisatie van de teamgerichte pedagogische studiedagen wordt de pedagogische begeleiding van het eigen net op een zinvolle manier ingeschakeld. De school heeft zich ingeschreven in een traject over drie jaar.
- De implementatie van de vernieuwde leerplannen Nederlands, Frans, techniek en natuur zijn op het vlak van de informatie opgestart. Nederlands – taalbeschouwing wordt prioritair dit schooljaar verder uitgewerkt. Verschillende leerkrachten hebben voor zichzelf al gecontroleerd waar de vernieuwingen zich voordoen om hun klaspraktijk erop af te stemmen. De nieuwe leerplannen zijn nog niet in de leerlingenwerkboeken terug te vinden.
- De teamleden in de kleuterafdeling maken dit schooljaar werk van het integreren van het vernieuwde doelenboek. Zij leren omgaan met de digitale planner om hun thema's doelgericht te verrijken. In mindere mate maken zij reeds gebruik van de mogelijkheden die het systeem biedt om hun observaties vanuit de geselecteerde doelen uit te voeren.

- De individuele nascholingen voor ICT gebeuren op basis van een grondige analyse van de onderwijspraktijk. De school maakt gebruik van de expertise die in de scholengemeenschap aanwezig is om teamleden, zo nodig via een individueel leertraject, op de goede weg te zetten zodat de eindtermen ook voor hun groep gerealiseerd worden. De ICT-coördinator weet dit traject met een positieve gerichte druk te bewaken. Het schoolbestuur biedt de nodige materiële steun om deze eindtermen mee te realiseren.
- De leerkrachten krijgen voldoende kansen om zich op vrijwillige basis ook individueel te professionaliseren. Daarvoor beschikken zij over de nodige informatie over het nascholingsaanbod en kiezen onderwerpen die veeleer aansluiten bij hun eigen klaspraktijk en persoonlijke noden en in mindere mate op prioriteiten van de school.
- Op het niveau van de scholengemeenschap ontstaan samenwerkingsverbanden die leiden tot het uitwisselen van expertise en het opzetten van gezamenlijke vormingsmomenten.
- Naast professionele vorming is er ook aandacht voor het versterken van de teamgeest en de positieve sfeer en samenwerking via het teambuildingsweekend.

Inbreuken tegen de regelgeving

- In de notulen van het ABOK van 17 juni 2010 (afzonderlijk bijzonder onderhandelingscomité) staat: 'welke nascholingen de leerkrachten zullen volgen, werd nog niet bepaald. Deze zullen gekozen worden in functie van de pijnpunten die bij de doorlichting naar boven zullen komen.' Art. 8 van het Decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs, dd. 08/05/2009.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.5.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het aanbod van de school wijst op een voldoende aandacht voor een brede vorming. In beide niveaus streven de leerkrachten ernaar om binnen de verschillende leergebieden aan te sluiten bij de leefwereld van de kinderen en werkelijkheidsgericht onderwijs aan te bieden. Binnen zowat alle leergebieden zijn initiatieven terug te vinden die het leren voor de kinderen actiever en aangenamer maken. Dit gebeurt zowel op school- als op klasniveau. Al dan niet meerdaagse buitenschoolse activiteiten, het gezamenlijk ontbijt met de kleuters, toneelvoorstellingen, het tutorlezen zijn hierbij maar enkele illustraties. De vele bijkomende initiatieven zorgen voor een stimulerend pedagogisch klimaat.
- Voor Frans is er een methodisch aanbod initiatie Frans vanaf de derde kleuterklas en een naschools studietoegang vanaf het vierde leerjaar. Het formele Frans start vanaf het vijfde leerjaar. Wellicht kan dit initiatief nog aan kracht winnen door de leerlingen in contact te brengen met de Franse cultuur.

- Ondanks een strikte planning vanuit de verschillende leergebieden streeft de school een brede vorming na waarbij vaak intentioneel samenhang is met andere leergebieden. In de kleuterschool komt deze samenhang vanuit de thematische werking. In de lagere school vanuit het relateren van leerinhouden uit verschillende leergebieden.

5.5.2 *Onderwijsorganisatie*

5.6 **Begeleiding**

5.7 **Evaluatie**

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5.7.1 *Evaluatiepraktijk*

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling is de relatie tussen de vooropgestelde doelen en de observatie zoek. Alle kleuterleidsters hebben de reflex om regelmatig allerlei observaties te noteren. Het ontbreken van een gezamenlijk en duidelijk observatie-instrument leidt er toe dat de observaties zich richten op partiële items. Een globale beeldvorming kan de school niet voorleggen.
- De individuele fiche in het kindvolgsysteem bevat enkel bijzonder globaal geformuleerde informatie. Deze informatie is geordend in negen ontwikkelingsdomeinen. De link tussen deze ontwikkelingsdomeinen en de verschillende leergebieden en nagestreefde leerplandoelen is onvoldoende transparant. Met uitzondering van de sociale ontwikkeling, waarvoor wel gericht wordt geobserveerd, baseren de teamleden zich op intuïtie en eigen inzichten. Deze veeleer gebrekkige beeldvorming weerspiegelt zich ook in verslagen van het M.D.O. waarbij zorgvragen met weinig diepgang zijn geformuleerd en systematische handelingsplanmatige zorgtrajecten ontbreken. De zorgtussenskomsten in de kleuterafdeling – al dan niet in samenwerking met de zorgleerkracht – leiden tot remediëring op korte termijn en missen een preventief karakter.
- Bij de oudste kleuters worden op verschillende tijdstippen gestandaardiseerde testen afgenomen om de basisvoorwaarden voor lezen, schrijven en wiskunde te meten.
- In de lagere afdeling gebeurt het evalueren in hoofdzaak via het gebruik van de methodegebonden toetsen en de genormeerde toetsen voor aspecten van Nederlands en wiskunde vanuit het leerlingvolgsysteem. Tevens neemt de school deel aan de eindtoetsen van de koepel.
- Voor het evalueren van de leergebiedoverschrijdende eindtermen heeft de school al een hele weg afgelegd. Dit blijkt het meest uit wijze waarop de evaluatie van ICT gebeurt. Ook voor sociale vaardigheden beschikt de school over een aantal instrumenten om de evolutie hieromtrent bij kinderen in kaart te brengen. Het team heeft echter nog niet stilgestaan bij de manier waarop leren leren kan worden geëvalueerd. Een aantal leerkrachten geven aan bij foutenanalyses ook stil te staan bij achterliggende leerstrategieën. Dit is echter nog geen verworvenheid op schoolniveau. Op het rapport wordt een waardering uitgesproken over een aantal attitudes in verband met leef- en leerhouding. De opbouw van deze attitudes doorheen de lagere school vertoont geen gradatie en legt geen directe link met de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

- Toetsen en evalueren gebeurt niet enkel in functie van rapporteren. Op schoolniveau ontwikkelt zich een cultuur waarbij resultaten van toetsen worden aangegrepen om de eigen kwaliteit te analyseren en waar nodig verbetertrajecten uit te werken. Op klasniveau is het een verworvenheid dat leerkrachten systematisch observaties noteren en foutenanalyses maken van zowel dagelijks werk als van toetsresultaten. Deze observaties en analyses bepalen mee de planning en organisatie van hun verder pedagogisch-didactisch handelen. Het remediërend werken gebeurt in de meeste klassen in hoofdzaak via vormen van hoeken- en contractwerk, al dan niet in samenwerking met een GOK- of zorgleerkracht. Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben beschikken leraren over een begeleidingsplan waarin sticordi-maatregelen opgenomen worden in afspraak met de ouders en CLB. Het werken met dit begeleidingsplan is vrij nieuw en vervangt de handelingsplannen die vroeger werden aangemaakt. De school is er nog niet aan toe om voor kinderen met ernstige uitval individuele leertrajecten uit te zetten. Uit de gesprekken blijkt dat de school o.a. door personeelsswissels nog enigszins zoekende is naar een meer stabiele zorgstructuur. Het recent ontwikkelde zorgplan kan hier in de toekomst eventueel soelaas brengen indien het door iedereen ervaren wordt als een gedragen, richtinggevend en bindend werkinstrument. Contacten met externe hulpverleners versterken de eerstelijnszorg van de titularissen.
- Eerder uitzonderlijk gebeurt het dat een leerling geen getuigschrift basisonderwijs krijgt uitgereikt. Naar eigen zeggen worden deze getuigschriften niet toegekend op basis van strikte criteria maar op basis van een bespreking van het totale kind, inclusief resultaten en leerhouding. Over de bespreking van de klassenraden worden geen notulen bijgehouden.

Inbreuken tegen de regelgeving

- De school kan de notulen van de beraadslaging van de klassenraad n.a.v. het uitreiken van de getuigschriften Basisonderwijs niet voorleggen (Omzendbrief BaO/98/11, Het uitreiken van de getuigschriften Basisonderwijs)

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

6. **ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL**

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De directeur vervult zijn rol op een gemoedelijke manier en heeft een goed contact met de teamleden. Opvolging van schoolse afspraken, begeleiding, sturing en coaching van leerkrachten gebeurt in hoge mate op eerder informele wijze. Wellicht kunnen een aantal initiatieven nog aan kracht winnen door de implementatie en opvolging iets sterker te formaliseren. De school groeit in het 'samen school maken' o.a. door de invloed van teamleden met een coördinerende opdracht.
- Binnen de school is een groeiende aandacht voor interne kwaliteitszorg. Illustratief hierbij zijn het bewaken van het aanbod via de doelenplanner in de kleuterafdeling en de analyse van de eindtoetsen met de hieraan gekoppelde verbeteracties in de lagere afdeling.
- De school beschikt over voldoende informele en formele structuren om besluitvormingsprocessen op een democratische wijze te laten verlopen. Krachtige instrumenten om zorgnoden van kinderen in kaart te brengen en vast te leggen kunnen het zorgoverleg nog versterken.
- Het beleid heeft niet enkel oog voor professionele groei van het team maar ook voor goede onderlinge relaties en samenwerking. Het jaarlijkse teambuildingsweekend illustreert dit.

- De school heeft nog geen globale visie op talenbeleid. De ondersteunende initiatieven die de school neemt inzake talenbeleid richten zich voornamelijk op de leergebieden Nederlands en Frans.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De invulling van het onderwijsinhoudelijk aanbod vanuit de leerplandoelen in de kleuterafdeling.
- De aansturing van het onderwijsaanbod vanuit actuele onderwijsleermiddelen, waarbij de school ook de achterliggende leerplandoelen niet uit het oog verliest

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een gedreven, vernieuwingsbereid en deskundig team dat er vanuit een open geest in slaagt een brede vorming aan te bieden en samen school te maken.
- Het bewaken van de volledigheid en het evenwicht in het aanbod via de digitale doelenplanner in de kleuterafdeling
- De aanzetten om te reflecteren over en het analyseren van betrouwbare outputgegevens met het oog op het opzetten van verbetertrajecten van het onderwijsaanbod en / of de didactische processen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het snel en doelgericht inspelen op actuele onderwijsvernieuwingen. De materiële uitrusting, het gebruik van de digitale borden en de aandacht voor de vernieuwde eindtermen taalbeschouwing.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inventaris van wat er nu reeds gebeurt in de verschillende klassen rond leren leren, verder uitwerken tot een voor iedereen bindend en richtinggevend planningsdocument om een systematische, gradueel opgebouwde en gelijkgerichte aandacht voor leren leren te garanderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Bij de doelensectie in de kleuterafdeling ook rekening houden met het verwachte beheersingsniveau van de nagestreefde doelen.
- In de kleuterafdeling een volgsysteem ontwikkelen dat toelaat om de observaties beter af te stemmen op de geselecteerde doelen.
- De gehanteerde begrippenlijst in de kleuterafdeling verder verfijnen op basis van de leerplannen.
- Op korte termijn op schoolniveau bindende afspraken maken over de vertaling naar de praktijk van het vernieuwde leerplan taalbeschouwing.
- Voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren op zoek gaan naar passende evaluatievormen. Alle leergebiedoverschrijdende eindtermen een duidelijke plaats geven op het rapport.
- De uitgestippelde zorgwerking stevig verankeren op leerkrachten- en schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een geïntegreerde visie rond talenbeleid ontwikkelen.
- De school kan de notulen van de beraadslaging van de klassenraad n.a.v. het uitreiken van de getuigschriften Basisonderwijs niet voorleggen (Omzendbrief BaO/98/11, Het uitreiken van de getuigschriften Basisonderwijs)
- Een nascholingsplan opstellen en laten formaliseren conform Artikel 8 van het Decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs, dd. 08/05/2009.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Johan Lamote

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: